

BẢN TIN

Y TẾ LAI CHÂU

Số 05
2022

TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH LAI CHÂU

Phường Đông Phong - Thành phố Lai Châu - Tỉnh Lai Châu
Điện thoại: 0213 3876 698 - Email: gsklc@gmail.com

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN

TTND.BSCKII. BÙI TIẾN THANH
Giám đốc Sở Y tế Lai Châu

BAN BIÊN TẬP

BSCKII. NGUYỄN THẾ PHONG
BSCKI. HOÀNG VĂN THẮNG
BSCKI. TRẦN ĐỖ KIÊN
CN. ĐỖ THỊ OANH

TRÌNH BÀY

PHẠM PHƯƠNG THÚY

ĐỊA CHỈ LIÊN HỆ TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH LAI CHÂU

Phường Đông Phong - Thành phố Lai Châu
Tỉnh Lai Châu
Điện thoại: 0213 3876 698
Email: gdsklc@gmail.com

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN

Số: 04/GP-XBBT

do Sở Thông Tin và Truyền thông tỉnh Lai Châu
Cấp ngày 17 tháng 02 năm 2022

In tại CN Công ty TNHH TM và XD Ngọc Hưng tại Cao Bằng
Địa chỉ: SN 55, phố Bé Văn Đàn, phường Hợp Giang, TP. Cao Bằng, tỉnh Cao Bằng
In xong nộp lưu chiểu năm 2021

TRONG SỐ NÀY

Tăng cường công tác đảm bảo An toàn vệ sinh thực phẩm 1

Nguyễn Thúy

Thành phố Lai Châu phát huy vai trò của tổ covid cộng đồng 3

Mai Hoa

Bệnh viện Đa khoa tỉnh khám, tư vấn và điều trị cho bệnh nhân hậu Covid-19 4

Hồng Thơm

Cần chủ động phòng tránh đuối nước cho trẻ trong dịp hè 6

Ngọc Châm

Cần quan tâm, chăm sóc răng miệng cho trẻ 7

Hồng Thơm

Trạm Y tế xã Pa Vây Sủ nâng cao chất lượng khám, chữa Bệnh 9

Thái Sơn

Sùng Phài cần có những giải pháp đồng bộ Để giảm tỷ lệ sinh con thứ 3 10

Bạch Mai

Các biện pháp xử lý nước sinh hoạt trong mùa mưa, lũ 11

Nguyễn Hằng

Hưởng ứng ngày vi chất dinh dưỡng 1- 2/6 Làm gì để phòng chống suy dinh dưỡng cho trẻ từ 1- 3 tuổi 13

Bạch Mai

“Cai nghiện thuốc lá cần phải kiên trì, bền bỉ” 15

Phương Thúy

Tin hoạt động.....16

Ảnh bìa 1: Ban chấp hành Chi đoàn Sở Y tế lần thứ VII, nhiệm kỳ 2022-2024 chụp ảnh lưu niệm cùng các đại biểu.
Ảnh Ngọc Châm

Quang cảnh họp trực tuyến triển khai làm sạch dữ liệu tiêm chủng Covid-19 tại điểm cầu Lai Châu
Ảnh Nguyễn Hằng

BCH Đoàn TNCSHCM Trung tâm Y tế Sìn Hồ nhiệm kỳ 2022-2027 ra mắt đại hội

Ảnh Nguyễn Văn

Đoàn Dự án UNFPA khảo sát nhu cầu về trang thiết bị tại TTYT huyện Phong Thổ

Ảnh Mai Hoa

TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC ĐẢM BẢO AN TOÀN VỆ SINH THỰC PHẨM

Nhằm đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm (ATVSTP), Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh đã chủ động tham mưu cho Ban chỉ đạo liên ngành ATVSTP xây dựng kế hoạch kiểm tra, giám sát công tác bảo đảm an toàn thực phẩm tại các cơ sở sản xuất, chế biến, kinh doanh dịch vụ ăn uống trên địa bàn toàn tỉnh.

Hiện toàn tỉnh có trên 4.000 cơ sở sản xuất, chế biến, kinh doanh thực phẩm, cơ sở dịch vụ ăn uống và bếp ăn tập thể. Trong đó, số cơ sở sản xuất, chế biến thực phẩm là 611 cơ sở; số cơ sở kinh doanh thực phẩm là hơn 2.400; cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống 623, kinh doanh thức ăn đường phố là 353 cơ sở, bếp ăn tập thể 452 cơ sở trong đó Ngành Y tế trực tiếp quản lý 1.437 cơ sở gồm: 09 cơ sở sản xuất thực phẩm, 623 cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống, 452 bếp ăn tập thể, 353 cơ sở thức ăn đường phố.

Năm 2021, tổng số cơ sở được kiểm tra, giám sát 3.540; số cơ sở đạt tiêu chuẩn vệ sinh 3.137, qua kiểm tra đã phát hiện 403 cơ sở vi phạm, trong đó xử phạt hành chính 35 cơ sở, với số

Đoàn kiểm tra liên ngành ATVSTP tỉnh kiểm tra công tác ATVSTP tại huyện Tân Uyên

tiền 33.350.000 đồng; số cơ sở bị cảnh cáo 6 cơ sở; số cơ sở vi phạm không xử lý (chỉ nhắc nhở) 362 cơ sở, 161 cơ sở bị huỷ sản phẩm ước trị giá khoảng 31.142.000 đồng. Chi cục ATVSTP tỉnh đã triển khai 01 cuộc thanh tra chuyên ngành theo kế hoạch tại 14 trường học có bếp ăn tập thể trên địa bàn huyện Sìn Hồ, qua thanh tra các bếp ăn cơ bản chấp hành tốt về công tác đảm bảo an toàn thực phẩm theo quy định của Nhà nước. Bên cạnh đó, Chi cục và Trung tâm Y tế các huyện, thành phố triển khai thực hiện lấy mẫu xét nghiệm test nhanh tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm trên địa bàn toàn tỉnh, kết quả thực hiện xét nghiệm 5.594 test, tỷ lệ mẫu đạt 5.534/5.594 chiếm 98,9%.

Đoàn kiểm tra liên

ngành An toàn vệ sinh thực phẩm tập trung kiểm tra, hậu kiểm nhóm sản phẩm/sản phẩm thuộc diện tự công bố sản phẩm, đăng ký bản công bố sản phẩm, kiểm soát ATTP tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm, kinh doanh dịch vụ ăn uống đặc biệt là các bếp ăn tập thể trường học và các cơ sở không thuộc diện cấp Giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện ATTP. Đồng thời kết hợp kiểm tra, hậu kiểm hồ sơ và lấy mẫu kiểm nghiệm chỉ tiêu ATTP, kiểm soát chặt chẽ hồ sơ tự công bố sản phẩm, đăng ký bản công bố sản phẩm, phiếu kết quả kiểm nghiệm, ghi nhãn, quảng cáo và chỉ tiêu an toàn cơ sở tự công bố sản phẩm/dăng ký bản công bố sản phẩm. Bên cạnh đó, công tác kiểm tra, hậu kiểm việc thực hiện các quy định

pháp luật về ATTP của các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm, kinh doanh dịch vụ ăn uống và thức ăn đường phố; phát hiện, chấn chỉnh, xử lý các trường hợp vi phạm theo quy định của pháp luật. Chi cục ATVSTP tỉnh tăng cường tuyên truyền, hướng dẫn các cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống triển khai thực hiện các biện pháp bảo đảm ATTP và phòng chống dịch bệnh Covid-19 như: Vệ sinh trong và ngoài cơ sở; sử dụng thực phẩm, nguyên liệu thực phẩm có nguồn gốc, xuất xứ đảm bảo an toàn; dụng cụ chế biến, bảo quản thực phẩm sống riêng biệt với thực phẩm chín; đủ nước sạch để chế biến thực phẩm và vệ sinh trang thiết bị,

dụng cụ; có xà phòng, dung dịch sát khuẩn; sử dụng khẩu trang, găng tay trong chế biến thực phẩm, thực hiện tốt các quy định của Nhà nước về ATTP.

Thời gian qua, Chi cục đã triển khai phối hợp với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tuyên truyền công tác ATVSTP trên Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, Báo Lai Châu và Đài truyền thanh các huyện/thành phố, loa truyền thanh các xã/phường/thị trấn tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn các biện pháp bảo đảm an toàn thực phẩm trong phòng, chống dịch Covid-19 tại gia đình, trong các chợ, siêu thị, các cơ sở chế biến suất ăn phục vụ khu cách ly tập trung, cơ sở điều

trị Covid-19, cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống, bếp ăn tập thể... qua đó nhận thức của chủ cơ sở, người chế biến, kinh doanh thực phẩm và Nhân dân được cải thiện rõ rệt và đã thực hiện đúng, đầy đủ các biện pháp bảo đảm an toàn thực phẩm trong phòng, chống dịch Covid-19.

Có thể thấy thông qua các hoạt động kiểm tra, giám sát giúp ngăn chặn được cơ bản tình trạng sản xuất, kinh doanh thực phẩm không bảo đảm an toàn; phát hiện, xử lý nghiêm tổ chức, cá nhân vi phạm về ATTP, đồng thời nâng cao ý thức của các cơ sở trong việc phòng, chống dịch bệnh Covid-19 đang diễn biến phức tạp hiện nay./.

Nguyễn Thúy

Đoàn cán bộ dự án UNFPA làm việc với Trung tâm kiểm soát bệnh tật

Từ ngày 10-12/5, Đoàn cán bộ dự án UNFPA đã có buổi làm việc với Trung tâm kiểm soát bệnh tật về khảo sát các nội dung Dự án hỗ trợ tại 19 xã của 4 huyện: Phong Thổ, Sìn Hồ, Mường Tè và Nậm Nhùn.

Dự án UNFPA bắt đầu triển khai từ năm 2022- 2026 tại một số tỉnh khó khăn, trong đó có Lai Châu. Tại buổi làm việc, Đoàn cán bộ Dự án dự kiến các hoạt động sẽ được triển khai tại 19 xã, gồm: Triển khai các hoạt động KHHGD; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; đào tạo cập nhật cho cô đỡ thôn bản; triển khai hoạt động truyền thông dựa vào cộng đồng, trong đó chú trọng đến đối tượng phụ nữ

trong độ tuổi sinh đẻ; lồng ghép phòng, chống Covid-19 trong CSSKSS và BMTE.

Tại buổi làm việc, đã tập trung thảo luận các nội dung: Giải pháp tăng tỷ lệ sử dụng các biện pháp tránh thai hiện đại; tăng tỷ lệ PNMT được khám thai định kỳ ít nhất 4 lần trong thai kỳ; tăng tỷ lệ đẻ tại cơ sở y tế và được cán bộ đã qua đào tạo đỡ đẻ; các giải pháp và hoạt động nhằm tăng tỷ lệ phụ nữ được khám sau sinh...

Đoàn đã đi khảo sát thực trạng CSSKSS tại cộng đồng tại huyện Phong Thổ, Sìn Hồ; đánh giá nhu cầu đào tạo cấp cứu sản khoa và cung cấp trang thiết bị về CSSKSS, hướng dẫn xây dựng kế hoạch để triển khai Dự án trong thời gian tới.

Mai Hoa

THÀNH PHỐ LAI CHÂU PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA TỔ COVID CỘNG ĐỒNG

Trong thời gian qua, dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp, nhằm chủ động và tăng cường hiệu quả công tác giám sát, theo dõi sức khỏe cộng đồng, Ban chỉ đạo phòng, chống dịch COVID-19 thành phố Lai Châu đã chỉ đạo các địa phương chủ động thành lập và kích hoạt ngay tổ COVID cộng đồng. Các tổ đã phát huy hiệu quả, góp phần đảm bảo công tác phòng, chống dịch COVID-19 trên địa bàn thành phố.

Thành phố Lai Châu có 70/70 tổ dân phố, bản thành lập tổ COVID cộng đồng gồm 578 thành viên: Bí thư chi bộ, tổ trưởng tổ dân phố, bản; trưởng ban công tác mặt trận; chi hội trưởng: Phụ nữ, Nông dân, Cựu chiến binh, Đoàn thanh niên, Y tế bản, Công an viên. Ngoài ra, có các tổ tự quản, thanh niên xung kích, các lực lượng dự bị sẵn sàng tham gia công tác phòng, chống dịch. Thời gian qua, các tổ COVID cộng đồng trên địa bàn thành phố hoạt động khá hiệu quả, khi trong tổ dân phố, bản có

Bà Nguyễn Thị Quế, tổ trưởng tổ Covid cộng đồng tổ 10, phường Tân Phong treo biển cách ly tại gia đình có người nhiễm Covid - 19

người bị nhiễm hoặc tiếp xúc gần (F1), các thành viên đều nắm bắt thông tin kịp thời và phối hợp với UBND, Trạm Y tế xã, phường để cùng thực hiện nhiệm vụ phòng, chống dịch như: Xác minh lại thông tin của công dân trên địa bàn, đến tận các gia đình gửi quyết định cách ly đối với ca bệnh F0, F1, biển cách ly, túi bóng đựng rác cho người bệnh... Đặc biệt, các Tổ COVID cộng đồng thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động người dân phòng, chống dịch bệnh, khi phát hiện người nào có biểu hiện

ho hoặc sốt phải báo ngay với trạm y tế xã, phường để theo dõi sức khỏe, rà soát các gia đình có hoàn cảnh khó khăn hoặc cần sự giúp đỡ để có biện pháp hỗ trợ kịp thời.

Phường Tân Phong có 30 tổ COVID cộng đồng, mỗi tổ có từ 7 - 12 thành viên. Bình thường, các tổ đi kiểm tra, giám sát mỗi ngày 2 lần bất kể trời mưa hay nắng, khi có chuyện đột xuất có thể đi từ 3 đến 4 lần/ngày. Công việc của các thành viên trong tổ là theo dõi sát các hộ thuộc địa bàn mình phụ trách, quản lý trong việc thực hiện công tác

phòng, chống dịch COVID-19. Tuyên truyền đến người dân về thực hiện biện pháp “5K” của Bộ Y tế.

Đa phần, các thành viên của tổ COVID cộng đồng đều lớn tuổi nhưng không nề hà khó khăn, luôn sẵn sàng chung tay đẩy lùi dịch bệnh. Bà Nguyễn Thị Quế - Tổ trưởng tổ COVID cộng đồng số 10, tổ dân phố số 10, phường Tân Phong, thành phố Lai Châu cho biết: “Trên địa bàn tổ số ca nhiễm COVID-19 chiếm trên 70%. Vì vậy các thành viên trong tổ chia nhau đi đến từng nhà

để rà soát lại thông tin ca bệnh, gửi bằng biểu, quyết định cách ly của từng người và túi bóng đựng rác của bệnh nhân. Có những thời điểm ca nhiễm nhiều chúng tôi phải tranh thủ cả trưa và tối để đi thực hiện nhiệm vụ cho kịp thời”.

Nhờ quán triệt nghiêm túc theo tinh thần chỉ đạo của cấp trên và sự chủ động, sẵn sàng mọi lúc, mọi nơi nên thời gian qua các tổ COVID cộng đồng trên địa bàn thành phố đã phát huy được vai trò, hiệu quả trong công tác phòng, chống dịch

COVID-19, là nhịp cầu nối giữa người dân với Ban chỉ đạo phòng, chống dịch COVID-19 các xã, phường.

Để tiếp tục chung tay phòng, chống dịch COVID-19 bên cạnh sự vào cuộc tích cực và kịp thời của chính quyền, sự hoạt động có hiệu quả của Tổ COVID cộng đồng, mỗi một người dân cần tự ý thức bảo vệ sức khỏe của bản thân và gia đình, tự nâng cao sức khỏe, thực hiện và tuân thủ đúng các khuyến cáo của Ngành Y tế trong công tác phòng dịch, góp phần đẩy lùi dịch COVID-19.

Mai Hoa

Bệnh viện Đa khoa tỉnh Khám, tư vấn và điều trị cho bệnh nhân hậu Covid-19

Mặc dù hầu hết những người mắc Covid-19 thường khỏe hơn chỉ trong vòng vài tuần kể từ khi nhiễm bệnh, tuy vậy, có một số người lại gặp phải các tình trạng hậu Covid-19. Tác hại sau khi mắc Covid-19 là một loạt các vấn đề về sức khỏe mới, đang tái phát hoặc đang diễn ra mà người bệnh có thể gặp phải trong khoảng bốn tuần trở lên sau lần đầu tiên bị Covid-19. Các bệnh sau khi mắc Covid-19 có thể được biết đến như: Di chứng Covid, hội chứng Covid kéo dài, Covid-19 hậu cấp tính hoặc tác động lâu dài của Covid hoặc Covid mãn tính.

*Bác sỹ Bệnh viện Đa khoa tỉnh
khám cho bệnh nhân hậu Covid-19*

Để tư vấn, hỗ trợ những người bệnh gặp các di chứng sau khi nhiễm Covid-19, từ ngày 8/3/2022, Bệnh viện Đa khoa (BVĐK) tỉnh đã triển khai và đưa vào hoạt động Phòng khám hậu Covid-19 nhằm giúp người bệnh giảm thiểu những biến chứng do hậu Covid-19 gây ra. Đây là địa chỉ được nhiều người bệnh mong chờ, nhất là trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 trong cả nước nói chung, của tỉnh Lai Châu nói riêng vẫn đang diễn biến hết sức phức tạp. Phòng khám hậu Covid-19 được đặt tại tầng 2 Nhà A, Khoa Khám bệnh - Bệnh viện Đa khoa tỉnh. Phòng khám cũng được tách thành 2 phòng: Phòng khám hậu Covid-19 trẻ em và Phòng khám hậu Covid-19 người lớn.

Bác sĩ Vũ Thị Nguyệt Thu - Phụ trách Phòng khám hậu Covid-19 trẻ em cho biết: “Hậu Covid-19 thường có các triệu chứng khác nhau như: Khó thở nhẹ hoặc hụt hơi, mệt mỏi hay chóng mặt, ho, đau đầu, tức ngực, tim đập nhanh hoặc đánh trống ngực, có thể đau cơ, khớp. Hoặc có trường hợp xuất hiện rối loạn tiêu hóa (ăn không ngon miệng, chán ăn, đau dạ dày, tiêu chảy...), rối loạn vị giác hoặc khứu giác. Ở da có thể thấy hiện tượng phát ban. Về thần kinh có thể xuất hiện rối loạn giấc ngủ hoặc khó tập trung tư tưởng, hoặc thay đổi tâm trạng. Một số người khỏi bệnh sau khi mắc Covid-19 nghiêm trọng có thể gặp phải các ảnh hưởng xấu tới đa cơ quan hoặc bệnh tự miễn dịch trong một thời gian dài kèm theo các triệu chứng kéo dài nhiều tuần hoặc nhiều tháng. Ngoài ra, mặc dù rất hiếm nhưng một số người (chủ yếu là trẻ em) gặp phải hội chứng viêm đa hệ thống (là tình trạng các bộ phận khác nhau của cơ thể có thể bị viêm) trong hoặc ngay sau khi nhiễm Covid-19. Tùy cơ địa mỗi người mà tình trạng hậu Covid-19 có thể diễn tiến nặng, nhẹ khác nhau. Nhưng nếu không được phát hiện và điều trị sớm, những triệu chứng này có thể kéo dài âm ỉ, ảnh hưởng lâu dài đến sức khỏe và

chất lượng cuộc sống”.

Anh Trần Tất Năng - bản Hưng Phong, xã Bản Bo, huyện Tam Đường đưa con nhỏ hơn 1 tuổi đến khám hậu Covid-19 cho biết: “Cháu nhỏ nhà tôi bị mắc Covid-19 khoảng trung tuần tháng 3, mặc dù đã được điều trị khỏi nhưng cháu vẫn còn bị ngứa ngoài da, buổi tối ăn vào hay bị nôn. Được biết bệnh viện Đa khoa tỉnh có phòng khám hậu Covid-19 nên tôi đưa cháu đến để được bác sỹ khám, tư vấn và điều trị kịp thời”. Còn anh Khoàng Văn Dũng, ở thị trấn Nậm Nhùn (huyện Nậm Nhùn) đến khám hậu Covid-19 cho biết: “Sau 2 tháng bị nhiễm Covid-19, tôi thấy sức khỏe bị giảm sút rất nhiều, đặc biệt là tình trạng hụt hơi, khó thở nên tôi đến để được khám, tư vấn và có phương pháp can thiệp sớm”.

Theo các chuyên gia y tế, để người bệnh hậu Covid-19, sớm phục hồi sức khỏe, ngoài việc khám, phát hiện sớm và điều trị, người bệnh cần chú ý đến chế độ dinh dưỡng, luyện tập thể thao, nâng cao sức khỏe. Đặc biệt, nên uống đủ 2 lít nước mỗi ngày, ăn nhiều hoa quả để tăng sức đề kháng và có chế độ nghỉ ngơi khoa học, giữ tinh thần thoải mái, lạc quan, giao tiếp với mọi người xung quanh nhiều hơn để hòa nhập với cuộc sống thường ngày. Những người dân sau khi nhiễm Covid-19 hãy theo dõi, để ý những triệu chứng bất thường hoặc kéo dài của bản thân cũng như của người nhà để đến cơ sở y tế khám giúp phát hiện và điều trị kịp thời.

Tuy Phòng khám hậu Covid-19 mới chỉ hoạt động được 2 tháng nhưng đã có rất nhiều bệnh nhân biết đến khám, tư vấn (bình quân mỗi ngày phòng khám tiếp nhận khoảng 40 bệnh nhân hậu Covid-19). Qua đó, đã phát hiện bệnh nhân mắc các triệu chứng khá nặng hậu Covid-19 phải nhập viện điều trị. Hy vọng rằng, phòng khám sẽ là địa chỉ tin cậy, để tư vấn, điều trị kịp thời cho bệnh nhân hậu Covid-19.

Hồng Thơm

Cần chủ động phòng tránh đuối nước cho trẻ trong dịp hè

Mùa hè đến cũng là thời điểm số vụ tai nạn đuối nước ở trẻ em gia tăng. Để phòng tránh, hạn chế tối đa hậu quả do đuối nước gây ra, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, khuyến cáo các gia đình đề cao ý thức trong việc quản lý trẻ, đồng thời chủ động trang bị cho trẻ các kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân.

Dù đã có Chương trình phòng, chống tai nạn thương tích nói chung và đuối nước nói riêng dành cho trẻ em, nhưng đuối nước vẫn là nguyên nhân gây ra tử vong hàng đầu cho trẻ em ở nước ta. Vào dịp hè, số ca đuối nước có nguy cơ tăng cao. Theo thống kê của Bộ Lao động Thương binh và xã hội thì mỗi năm có hàng nghìn trẻ em tử vong do tai nạn đuối nước. Theo các chuyên gia, tai nạn đuối nước hoàn toàn có thể phòng tránh được nếu các em được trang bị những kỹ năng cần thiết: Kỹ năng bơi lội và phòng tránh đuối nước.

Mỗi năm trên cả nước có gần 7000 người bị chết đuối, trong đó số trẻ em chiếm khoảng 35%. Kể từ

Bể bơi là sự lựa chọn của các bậc phụ huynh cho con em mình học bơi trong mùa hè

đầu mùa hè 2022 đến nay, tại nhiều địa phương trên cả nước liên tiếp xảy ra những vụ đuối nước hết sức thương tâm. Nguyên nhân sâu xa của vấn đề này là do thiếu các sân chơi lành mạnh cho trẻ, đã khiến trẻ em từ nông thôn tới thành thị tìm đến các ao hồ, sông suối, các bãi tắm tự phát, trong khi trẻ lại thiếu hiểu biết về kỹ năng phòng tránh đuối nước, thiếu sự quản lý giám sát của người lớn.

Thực tế, trẻ em thường có xu hướng thích chơi với nước, nhất là vào thời điểm thời tiết nắng nóng của mùa hè. Khi vui chơi các em thích hành động theo suy nghĩ bột phát của mình trong khi chưa nhận thức được việc đảm bảo an toàn cho bản thân và bạn bè, vì thế tai nạn xảy ra đối với trẻ là không tránh khỏi. Theo đó, việc trang bị kỹ năng bơi và thoát hiểm dưới nước hiện nay được nhiều gia đình hướng đến cho các con, nhất là trong dịp nghỉ hè. Tham gia lớp học các em sẽ được trang bị những kiến thức, lý thuyết bơi cơ bản: Thực hành bơi dưới nước; kỹ năng sơ cấp cứu và kiến thức an toàn dưới nước; cách xử lý khi gặp các tình huống nguy hiểm dưới nước; khi gặp người đuối nước.

Bể bơi được biết đến là nơi sạch sẽ, tiện lợi nên là sự lựa chọn cho các bậc phụ huynh cho con em mình học bơi trong dịp hè này. Có con trai 11 tuổi, anh Nguyễn Văn Doanh - tổ 18

phường Tân Phong - thành phố Lai Châu chia sẻ: Hiện nay việc đuối nước xảy ra tương đối nhiều. Do đó, gia đình tôi đã thuê thầy dạy bơi cho con trước tiên là rèn luyện sức khỏe, sau đó là nâng cao các kỹ năng về bơi khi có tình huống xảy ra trong cuộc sống.

Tuy nhiên, hiện nay, việc dạy bơi cho trẻ vẫn chưa thực sự phổ biến; tình trạng thiếu bể bơi, không được truyền dạy những kỹ thuật bơi căn bản nên khi gặp những trường hợp bất ngờ, nguy hiểm, trẻ thường lúng túng, không biết xử lý, dẫn đến những tai nạn thương tâm.

Để phòng tránh tai nạn đuối nước hiệu quả, trẻ em không được phép chủ quan khi tham gia các hoạt động trên sông nước, không

tự ý đến các địa điểm sông nước khi không có người lớn đi cùng. Đồng thời, chính quyền các địa phương cần tăng cường công tác quản lý các công trình có chứa nước trên địa bàn, thực hiện lắp đặt các biển cảnh báo nguy hiểm để nhắc nhở và cảnh báo trẻ em.

Trong kỳ nghỉ hè, các bậc phụ huynh cần đặc biệt nâng cao ý thức quản lý, không để các em tự do tắm sông, biển ngay cả tại bể bơi mà không có người lớn đi cùng để tránh những tai nạn đáng tiếc có thể xảy ra. Bên cạnh đó, việc giáo dục kỹ năng ứng phó với tai nạn thương tích đuối nước cho các em dưới nhiều hình thức như nhắc nhở, kiểm soát, dạy bơi, dạy trẻ cách phòng tránh đuối nước là vô cùng cần thiết./.

Ngọc Châu

CẦN QUAN TÂM, CHĂM SÓC RĂNG MIỆNG CHO TRẺ

Bác sĩ bệnh viện đa khoa tỉnh khám răng miệng cho trẻ

Bậc cha mẹ nào cũng mong muốn những điều tốt đẹp nhất cho các con yêu. Để bé có một sức khỏe phát triển tốt nhất thì việc chăm sóc răng miệng khi còn nhỏ là điều không thể chủ quan. Bởi một khi các bệnh răng miệng đã xuất hiện, sẽ gây ảnh hưởng đến chức năng ăn nhai, dinh dưỡng, giao tiếp và thẩm mỹ. Hơn thế, bệnh

răng miệng còn gây ảnh hưởng đến kinh tế gia đình và việc phát triển thể chất của trẻ.

Một ngày trung tuần tháng 4, chúng tôi có mặt tại phòng khám Răng hàm mặt - Bệnh viện Đa khoa tỉnh, gặp chị Phạm Thị Loan, tổ 19, phường Đông Phong (thành phố Lai Châu) đưa con trai 5 tuổi đến khám răng, trao đổi với chúng tôi, chị cho biết: “Con tôi kêu đau răng đã 3 ngày nay, lúc đầu tôi nghĩ cháu bị đau nhẹ nên chỉ cần cho con súc miệng bằng nước muối, đánh răng ngày 2 lần là sẽ khỏi. Tuy nhiên, càng ngày cháu càng kêu đau, chỗ đau sưng to, ko ăn uống được nên tôi đã đưa cháu đến đây khám. Bác sĩ cho biết cháu bị sâu 2 răng hàm, cần phải được điều trị và chăm sóc răng miệng tích cực thì mới khỏi”.

Còn chị Nguyễn Thị Nga, tổ 10, phường Tân Phong cho biết: “Con gái

chị năm nay 8 tuổi, cháu hay bị viêm lợi và sâu mất 4 răng hàm. Đi khám nha khoa, bác sỹ cho biết: Nguyên nhân do gia đình chăm sóc răng miệng cho cháu chưa tốt, không đúng cách, hơn nữa do cháu ăn rất nhiều bánh, kẹo ngọt, uống nước có gas, sau khi ăn không chải răng hoặc súc miệng kỹ để thức ăn bám dính vào răng, nướu, gây viêm răng và sâu răng”.

Bác sỹ Nguyễn Mạnh Cường - Trưởng khoa Răng hàm mặt, Bệnh viện Đa khoa tỉnh cho biết: “Trung bình mỗi ngày có khoảng 15 bệnh nhân nhi đến khám các bệnh về răng miệng, số lượng trẻ em bị sâu răng, viêm nha chu, răng mọc lệch chiếm tỷ lệ cao, khoảng 70%. Nguyên nhân là do nhận thức của cha mẹ về vấn đề răng sữa, họ cho rằng răng sữa thì sẽ được thay thế răng vĩnh viễn. Tuy nhiên, nếu cha mẹ không chăm sóc răng sữa tốt cho trẻ dẫn đến tình trạng trẻ bị sâu răng, mất răng sữa sớm, hậu quả là khả năng ăn nhai kém, ảnh hưởng đến sức khỏe của trẻ và răng vĩnh viễn dễ bị mọc lệch. Bên cạnh đó, việc chăm sóc răng miệng cho trẻ cần có nhiều thời gian, khi răng bị sâu cần đưa trẻ đến cơ sở y tế khám và điều trị ít nhất 5-7 ngày và phải đi lại 3-4 lần. Trong khi đó, trẻ cần phải đi học, bố mẹ còn phải đi làm nên các bậc cha mẹ ngại đưa con đi khám và điều trị kịp thời các bệnh về răng miệng”.

Theo khuyến cáo của bác sỹ Nha khoa: Thông thường, răng của trẻ sẽ có tổng cộng 20 cái nằm ẩn bên trong xương hàm. Vì vậy, từ trước khi bắt đầu mọc, bố mẹ nên dùng vải mềm lau sạch nướu cho bé 1 hoặc 2 lần/ngày, mỗi lần 3-5 phút, sử dụng bàn chải thông thường hoặc bàn chải điện có lông mềm cho bé chải răng để hạn chế vi khuẩn sinh sôi, bám lấy nướu răng và đe dọa phá huỷ răng ngay từ khi mới hình thành. Việc bố mẹ chủ động vệ sinh răng miệng cho trẻ từ sớm cũng giúp bé ý

thức tự vệ sinh răng miệng khi trưởng thành. Nên đánh răng cho bé ngay khi những chiếc răng đầu tiên xuất hiện. Giữ thói quen bảo vệ răng miệng ngay từ khi còn nhỏ sẽ giúp bé có nụ cười tự tin hơn khi trưởng thành. Mặc dù việc sử dụng bàn chải và kem đánh răng khi bé còn nhỏ có thể khiến bé khó chịu nên các bậc cha mẹ nên nhẹ nhàng thuyết phục bé. Sử dụng kem đánh răng có nhiều vị hơn để trẻ cảm thấy thoải mái khi vệ sinh răng miệng. Đưa trẻ đi khám răng định kỳ 6 tháng một lần, bắt đầu từ lúc trẻ được 2 tuổi rưỡi - 3 tuổi, hoặc theo chỉ định của nha sĩ để có thể phát hiện sớm các bệnh lý răng miệng, từ đó trẻ được chữa trị kịp thời nhất.

Bên cạnh đó, cần khuyến khích bé nên ăn nhiều rau, hoa quả tươi để cung cấp chất xơ, vitamin, các chất khoáng cần thiết cho cơ thể và răng miệng, giúp răng nướu sạch sẽ và chắc khỏe hơn. Hạn chế cho trẻ ăn quá nhiều bánh, kẹo ngọt, uống nước có gas, sau khi sử dụng nên chải răng hoặc súc miệng kỹ để tránh thức ăn bám dính vào răng và nướu gây hại. Bên cạnh đó, trẻ em có xu hướng bắt chước hành vi của cha mẹ. Do đó, khi các bậc phụ huynh coi trọng việc vệ sinh răng miệng và chăm sóc nha khoa, thì trẻ cũng sẽ coi trọng điều đó. Bố mẹ hãy nói chuyện với trẻ về tầm quan trọng của những chiếc răng khỏe mạnh. Giúp bé hiểu rằng chúng ta cần có hàm răng chắc khỏe trong suốt cuộc đời, vì vậy cần phải bảo vệ và chăm sóc răng miệng thật tốt.

Một bộ răng khỏe mạnh sẽ góp phần đảm bảo chức năng ăn nhai, thẩm mỹ, giao tiếp và phát triển thể chất của trẻ. Vì vậy, các bậc cha mẹ cần quan tâm, chăm sóc răng miệng cho trẻ. Đưa trẻ đến cơ sở y tế khám răng định kỳ để duy trì một sức khỏe răng miệng tốt.

Hồng Thơm

Bản tin Y tế Lai Châu

Trạm Y tế xã Pa Vây Sủ nâng cao chất lượng khám, chữa Bệnh

Trong nhiều năm qua, Trạm Y tế xã Pa Vây Sủ đã không ngừng nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ, đồng thời khắc phục những khó khăn, chủ động trong công tác khám, chữa bệnh và phòng chống dịch bệnh, góp phần nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh cho Nhân dân ngày càng tốt hơn.

Trạm Y tế xã Pa Vây Sủ hiện có 6 cán bộ y, bác sỹ. Để đáp ứng nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu cho Nhân dân, ngay từ đầu năm Trạm Y tế đã chủ động lập kế hoạch hoạt động từng tháng, quý, coi trọng nâng cao chất lượng chuyên môn, kỹ năng giao tiếp của cán bộ y, bác sỹ, cung ứng đầy đủ cơ sở thuốc để làm tốt công tác khám, chữa bệnh. Đồng thời, duy trì và nâng cao hiệu quả hoạt động của cán bộ y tế ở tất cả các bản, nhờ vậy, trong 4 tháng đầu năm 2022, Trạm Y tế đã khám và điều trị cho trên 1.547 lượt bệnh nhân, trong đó nội trú cho 18 lượt bệnh nhân, ngoại trú và kê đơn cấp phát thuốc cho 1.188 lượt bệnh nhân, khám cho trẻ em dưới 6 tuổi được 264 lượt trẻ. Anh Hảng A Páo, bản Hang É - xã Pa Vây Sủ chia sẻ: “Không chỉ rất trách nhiệm khi bà con đến Trạm thăm khám mà về bản, cán bộ của Trạm cũng thường xuyên tuyên truyền, vận động chúng tôi xóa bỏ hủ tục, không mời thầy cúng, thầy mo bắt con ma, trị bệnh tại nhà. Phải đưa người bệnh đến cơ sở y tế để được điều trị hiệu quả. Khi có bệnh thì đến Trạm thăm khám, dân bản đã thông tin đầy đủ với xã để gia đình có đủ thẻ bảo hiểm y tế hàng năm, trang bị tủ thuốc tại gia đình, chủ động phòng chống dịch bệnh”.

Song song với công tác khám, chữa bệnh, Trạm còn chú trọng đến công tác tuyên truyền nhằm nâng cao sức khỏe cho Nhân

dân. Trong năm 2021, Trạm đã tổ chức được gần 100 buổi tuyên truyền với gần 1.990 lượt người tham gia. Bên cạnh đó, các chương trình mục tiêu Y tế Quốc gia như: Chương trình phòng chống HIV, sốt rét, tiêm chủng mở rộng, phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em và công tác y tế dự phòng được thực hiện tốt. Đến nay, tỷ lệ tiêm chủng mở rộng đầy đủ đạt 73%; số phụ nữ được khám thai đúng định kỳ đạt 100%; số trẻ dưới 2 tuổi được cân và chấm biểu đồ tăng trưởng hàng tháng trung bình đạt 93%. Nhờ làm tốt công tác truyền thông mà các tập tục khi gia đình có người ốm đau phải nhờ thầy mo về cúng, phụ nữ sinh con tại nhà thì đến nay, tình trạng đó không còn. Anh, Đặng Thế Phong - Trưởng Trạm Y tế xã Pa Vây Sủ cho biết: “Đối với những bản xa, giao thông khó khăn, chúng tôi phải đi bộ, khi đến nơi, tuyên truyền, vận động nhưng bà con tỏ thái độ bất hợp tác và không chịu thay đổi thói quen sinh hoạt. Do vậy, Trạm phải cử cán bộ phụ trách bản phối hợp với y tế bản thực hiện tuyên truyền ở mọi nơi, mọi thời điểm bà con đã tích cực thay đổi thói quen chăm sóc sức khỏe và trực tiếp điều trị các bệnh thông thường ngay tại cơ sở bệnh thông thường chỉ sau vài ngày dùng thuốc của Trạm đã khỏi. Một số trường hợp bệnh nặng được chuyển tuyến điều trị kịp thời, ”.

Thời gian tới, dẫu còn gặp không ít khó khăn, nhưng với những nỗ lực của đội ngũ cán bộ Trạm Y tế xã Pa Vây Sủ, công tác chăm sóc sức khỏe cho Nhân dân sẽ luôn được thực hiện tốt. Đồng thời, mỗi cán bộ của Trạm luôn thực hiện tốt lời Bác dạy “Lương Y như từ mẫu”, tận tình, niềm nở đối với bệnh nhân, được bà con trong xã tin tưởng, quý mến./.

Thái Sơn

SÙNG PHÀI CẦN CÓ NHỮNG GIẢI PHÁP ĐỒNG BỘ ĐỂ GIẢM TỶ LỆ SINH CON THỨ 3

Sùng Phài là xã có tỷ lệ sinh con thứ 3 cao nhất của thành phố Lai Châu. Xã có 7 dân tộc cùng sinh sống, trong đó dân tộc Mông chiếm 76% và có tỷ lệ sinh con thứ 3 trở lên cao nhất trong xã. Năm 2021, tỷ lệ sinh con thứ 3 của xã Sùng Phài chiếm 10,6%. Để giải quyết tình trạng này, rất cần các giải pháp đồng bộ.

Theo chân các cán bộ làm công tác dân số của xã Sùng Phài, chúng tôi đến thăm gia đình chị Phạm Thị La - một trong những hộ sinh nhiều con ở bản Sùng Chồ. Qua câu chuyện của chị, chúng tôi được biết, chị lập gia đình được gần 10 năm nay, nhưng vợ chồng chị đã có tới 3 cô con gái, trong đó cô con gái út vừa tròn 10 tháng tuổi. Điều này khiến chồng chị buồn lắm, anh bắt chị phải “để bằng được con trai mới thôi”. Con đông, nhà chật, cuộc sống gia đình vốn đã khó khăn nay lại càng khó khăn. Thế nhưng, để chiều lòng chồng, chị La vẫn để có người đi làm nương, rẫy, nên tôi vẫn quyết định để khi nào có con trai mới thôi...”.

Trường hợp gia đình anh Lý A Sênh, ở bản Lùng Thàng, anh là con trai trưởng, áp lực sinh con trai để nối dõi

Y tá thôn bản xã Sùng Phài tuyên truyền Chính sách Dân số - KHHGD cho người dân

không phải là nhỏ. Mặc dù chỉ sinh con một bề là gái, nhưng được cán bộ dân số nhiều lần đến nhà tuyên truyền, giải thích về lợi ích của việc sinh ít con, dần dần anh chị đã hiểu và quyết định dừng lại ở hai con. Nhờ vậy, kinh tế gia đình anh phát triển, có của ăn, của để và có điều kiện nuôi dạy con cái tốt hơn. Chị Sùng Thị Chà - vợ anh Sênh tâm sự: “Tôi nghĩ gái hay trai cũng đều là con mình, sinh ít con có điều kiện nuôi dạy con khỏe, con được ăn học đến nơi đến chốn. Chính vì vậy, gia đình cũng đỡ khó khăn hơn so với những gia đình sinh nhiều con”.

Sùng Phài trong mấy năm trở lại luôn đứng trước nguy cơ không đạt các chỉ

tiêu dân số đề ra bởi tỷ lệ sinh con thứ 3 cao. Hơn nữa, suy nghĩ phải để được con trai để có người nối nghiệp đã ăn sâu trong tiềm thức ở người dân nơi đây. Bởi thế, công tác truyền thông, vận động thực hiện các chính sách về dân số càng gặp nhiều khó khăn, hạn chế...

Anh Sùng A Trùng - chuyên trách dân số xã Sùng Phài cho biết: “Khó khăn nhất đó là nhận thức của người dân với tư tưởng phải sinh con trai để nối dõi tông đường, có thêm nguồn lao động... Mặc dù những người làm chuyên trách dân số của xã rất nhiệt tình và tâm huyết với công tác dân số - KHHGD song tình trạng này vẫn chưa có sự chuyển biến rõ rệt”.

Vì vậy, tỷ lệ hộ đói, nghèo cao. Trước thực trạng đó, cùng với các hoạt động truyền thông, vận động và giáo dục chuyển đổi hành vi, các địa phương đã mở rộng và nâng cao chất lượng dịch vụ chăm sóc SKSS-KHHGD xuống các địa bàn vùng đông dân, vùng khó khăn. Bên cạnh đó, với phương châm “Đi từng ngõ, gõ từng nhà”, những người làm công tác DS - KHHGD, cộng tác viên dân số cần bám sát địa bàn, đặc biệt là những cặp vợ chồng

trong độ tuổi sinh đẻ, những gia đình sinh hai con trở lên, sinh con một bề, những cặp vợ chồng chưa sử dụng các biện pháp tránh thai... ở vùng sâu, vùng xa, đồng bào các dân tộc thiểu số, vùng đông dân có mức sinh cao, để cung cấp thông tin về chăm sóc sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa gia đình.

Thời gian tới, để thực hiện có hiệu quả các mục tiêu về chính sách DS - KHHGD, nhất là giảm tỷ lệ sinh con thứ 3, hơn lúc nào

hết, rất cần sự vào cuộc mạnh mẽ hơn nữa của các cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể và sự nỗ lực lớn của những người làm công tác dân số. Và cần nêu cao vai trò gương mẫu của đảng viên, các cấp chính quyền địa phương, thúc đẩy việc tuyên truyền, vận động người dân thực hiện. Có như vậy, công tác dân số mới đạt kết quả tốt, góp phần quan trọng trong việc đảm bảo an sinh xã hội, cải thiện đời sống cho người dân./.

Bạch Mai

CÁC BIỆN PHÁP XỬ LÝ NƯỚC SINH HOẠT TRONG MÙA MƯA, LŨ

Lai Châu đang chuẩn bị bước vào mùa mưa, lũ, sau mưa lũ, tại những vùng bị thiên tai lũ lụt, nguồn nước thường bị bẩn, ô nhiễm do các chất thải từ cống rãnh, bùn đất, xác động vật chết... lẫn vào nước sông, suối. Nguồn nước nhiễm bẩn khiến vi khuẩn, virus và ký sinh trùng có điều kiện sinh sôi, phát triển, dẫn đến lan truyền mầm bệnh. Các bệnh dễ mắc phải như bệnh về da (mẩn ngứa, mụn nhọt, nấm chân tay, nước ăn chân, ghẻ lở, viêm da, viêm nang lông...), các bệnh về đường ruột và đường tiêu hóa (tiêu chảy, tả, thương hàn), các bệnh về mắt (đau mắt đỏ, mắt hột), bệnh phụ khoa do tắm nước bẩn...

Để có nguồn nước sinh hoạt an toàn sau mưa lũ, bảo đảm sức khỏe và phòng tránh các dịch bệnh xảy ra, Cục Y tế dự phòng (Bộ Y tế) khuyến cáo người dân có thể sử

Người dân vệ sinh dụng cụ chứa nước sinh hoạt

dụng các biện pháp làm sạch nước sinh hoạt trong mùa mưa, lũ như sau:

Bước 1: Làm trong nước

Có nhiều cách làm trong nước, đơn giản nhất là dùng phèn chua hoặc lọc bằng vải sạch.

- Làm trong bằng phèn chua: Dùng phèn chua với liều lượng 1g phèn chua (một miếng bằng khoảng nửa đốt ngón tay) cho 20 lít nước. Múc một gáo nước, hòa lượng phèn tương đương thể tích nước cần làm trong cho tan hết,

cho vào dụng cụ chứa nước và khuấy đều, chờ khoảng 30 phút cho cặn lắng hết xuống đáy rồi gạn lấy nước trong.

- Nếu không có phèn chua thì có thể dùng vải sạch để lọc nước, giữ lại các cặn bẩn, làm vài lần cho đến khi được nước trong (chú ý vải lọc bằng cotton để lọc nước đi qua được, cần thay vải khi thấy cặn trên vải lọc nhiều).

Lưu ý: Trong trường hợp phải sử dụng nguồn nước bề mặt quá đục hoặc nhiều phù sa cần lọc bỏ bột phù sa bằng các lớp vải màn trước khi làm trong nước.

Bước 2: Khử trùng nước

Sau khi nước đã được làm trong cần tiến hành khử trùng nước. Có thể khử trùng nước bằng hóa chất hoặc đun sôi.

Khử trùng nước bằng hóa chất: Đối với hộ gia đình: Thường khử trùng nước bằng Cloramin B. Cloramin B được đóng gói dưới dạng viên với nhiều hàm lượng khác nhau. Hiện nay phổ biến nhất là viên Cloramin B 0,25g hoặc viên Aquatabs 67mg rất tiện lợi cho khử trùng các thể tích nước nhỏ như chum, vại, xô, chậu hoặc bể chứa nước nhỏ. Một viên Cloramin B 0,25g có thể khử trùng được 25 lít nước, một viên Aquatabs 67mg có thể khử trùng được 20 lít nước trong. Đối với nguồn nước cấp cho tập thể hoặc nhiều hộ gia đình sử dụng: Khử trùng bằng hóa chất bột (thường là Cloramin B loại 27% clo hoạt tính, Clorua vôi) và phải do cán bộ y tế chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện.

Cách khử trùng:

- Viên Cloramine B 0,25g: Cho 1 viên Cloramin B 0,25g vào thùng đựng 25 lít nước đã được làm trong, khuấy đều, đậy nắp, chờ 30 phút sau có thể sử dụng làm nước sinh hoạt được.

- Viên Aquatab 67mg: Cho 1 viên Aquatabs 67mg vào thùng đựng 20 lít nước đã được làm trong, khuấy đều, đậy nắp chờ 30 phút có thể sử dụng được.

- Khử trùng bằng hóa chất bột: Thường được sử dụng khử trùng lượng nước cấp lớn.

Lượng bột cần dùng được tính toán trên cơ sở nồng độ yêu cầu là 10mg Cloramine hoạt tính trong 1 lít nước.

Đối với bột Cloramine B 27%, để khử trùng khoảng 300 lít nước cần tiến hành như sau: Hòa tan 3g bột Cloramine B 27% (tương đương 1/3 thìa canh) vào một gáo nước rồi đổ vào bể hoặc thùng chứa 300 lít nước đã được làm trong, trộn đều, đậy nắp chờ 30 phút là có thể dùng được.

Lưu ý: Nước đã được khử trùng có thể sử dụng cho mục đích sinh hoạt. Tuy nhiên nước này vẫn phải đun sôi rồi mới uống trực tiếp được. Không tiến hành khử trùng đồng thời với đánh phèn vì phèn làm mất tác dụng khử trùng của Clo. Sau khi khử trùng người thấy mùi Clo thì việc khử trùng mới có tác dụng. Nếu lỡ cho quá nhiều Clo thì mở nắp, chờ thêm nửa giờ hoặc một giờ nữa cho bớt mùi nồng.

Đun sôi nước: Chỉ sử dụng nước để uống trực tiếp sau khi đã đun sôi. Nước sau khi đun sôi không được để quá lâu, nên thường xuyên đun nước mới hàng ngày để uống. Trong trường hợp không có hóa chất khử trùng, chỉ ăn uống nước đã đun sôi kỹ, không ăn các loại rau sống rửa bằng nước chưa khử trùng.

Sử dụng các thiết bị lọc nước: Ngoài các biện pháp xử lý nước như trên, hộ gia đình có thể sử dụng thêm thiết bị lọc để xử lý nước. Hiệu quả lọc nước của thiết bị phụ thuộc vào chất lượng nước đầu vào, công nghệ lọc, tình trạng và chất lượng của thiết bị lọc, thời gian sử dụng...

Hiện nay, có nhiều loại thiết bị lọc nước của nhiều hãng với các loại công nghệ khác nhau. Nên sử dụng những thiết bị đã được kiểm định, cấp phép của các cơ quan chức năng, đồng thời tuân thủ hướng dẫn sử dụng của nhà sản xuất để đảm bảo hiệu quả lọc nước.

Lưu ý: Nước đầu vào của các thiết bị lọc nước phải là nước đã được làm trong, không dùng trực tiếp nước bề mặt từ ao hồ, sông suối, kênh rạch... để tránh bít tắc thiết bị lọc.

Nguyễn Hằng

(Theo Cục Y tế Dự phòng)

Hưởng ứng ngày vi chất dinh dưỡng 1- 2/6

Làm gì để phòng chống suy dinh dưỡng cho trẻ từ 1- 3 tuổi

Trong thời gian qua, với sự nỗ lực của Ngành Y tế và sự quan tâm của toàn xã hội, tỷ lệ trẻ dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng của tỉnh ta đã giảm nhiều, được coi là một bước tiến xa trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe trẻ em. Theo thống kê của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng năm 2021 là 18,1% (giảm 1,69% so với năm 2020). Tuy nhiên, về chất lượng dân số và phát triển còn phụ thuộc nhiều vào trình độ hiểu biết và cách chăm sóc dinh dưỡng của các bậc cha mẹ, do ở tỉnh ta trình độ nhận thức của người dân vẫn còn hạn chế, cuộc sống khó khăn do vậy người dân vẫn chưa quan tâm nhiều đến sự phát triển của trẻ nên tỷ lệ trẻ bị suy dinh dưỡng vẫn xảy ra phổ biến ở vùng núi, vùng sâu, vùng xa. Ngoài ra, trên thực tế trẻ từ 1- 3 tuổi bị suy dinh dưỡng ngay cả trong những gia đình có điều kiện kinh tế nhưng do cách chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ không đúng cách. Vậy phải chăm sóc trẻ từ 1-3 tuổi như thế nào cho hợp lý.

Đây là lứa tuổi phát triển rất nhanh cả về thể lực và trí tuệ, chiều cao của trẻ lúc 2 tuổi đúng bằng 1/2 lúc trưởng thành, vì vậy việc nuôi dưỡng tốt ở tuổi 1-3 sẽ làm tiền đề cho sự phát triển ở giai đoạn tiếp theo. Nhu cầu về dinh dưỡng ở lứa tuổi 1-3 tính theo trọng lượng cơ thể cao hơn so với người lớn. Tuy nhiên, do bộ máy tiêu hoá chưa hoàn chỉnh, nên trẻ rất dễ bị rối loạn tiêu hoá nếu nuôi dưỡng không đúng, còn nếu ăn không đủ trẻ sẽ bị suy dinh dưỡng.

Về năng lượng trẻ cần khoảng 100-110 Kcal/kg cân nặng mỗi ngày, được cung cấp qua các bữa ăn như bột, cháo, cơm nát, bún nấu với các loại thức ăn cung cấp chất đạm như: Thịt, trứng, cá tôm, đậu, đỗ, lạc vừng.

Chất đạm: Trẻ cần 2 - 2,5g đạm/kg cân

Cần cho trẻ tiêm phòng đầy đủ các mũi vắc xin cần thiết để trẻ có sức khỏe tốt

nặng mỗi ngày. Chất đạm có trong thịt lợn, thịt bò, thịt gà, cá, tôm, cua, trứng gà, vịt, đậu phụ. Như vậy, mỗi ngày trẻ cần khoảng 120-150g thịt hoặc 150-200g cá, tôm hoặc 300g đậu phụ. Ở lứa tuổi 1-3 trẻ cần khoảng 30-40g dầu mỡ/ngày, cụ thể một bát bột hoặc cháo cần cho 1-2 thìa cà phê dầu hoặc mỡ. Nếu trẻ ăn cơm thì cho vào xào rán với thức ăn. Nên cho trẻ ăn cả dầu và mỡ, nhất là mỡ các loại gia cầm như gà, ngan, vịt vì chúng chứa nhiều axit béo cần thiết cho sự phát triển của trẻ, nhất là các tế bào não.

Các Vitamin: Vitamin A có nhiều trong gan, trứng sữa, dầu gan cá, gan cá biển; dầu cọ, dầu đậu tương, dầu ngô, đu đủ, xoài, cà rốt, bí ngô, gấc, rau ngót, rau muống, rau dền. Vitamin D giúp cơ thể hấp thu canxi, photpho

để duy trì và phát triển hệ xương, răng vững chắc, chống bệnh còi xương ở trẻ em. Vi tamin C tăng cường hấp thu sắt, chống bệnh thiếu máu, giữ cho thành mạch vững chắc, chống bệnh chảy máu chân răng, nhu cầu vi tamin C là 30-60mg/ngày

Các chất khoáng; can xi, phot pho giúp cho việc tạo xương, tạo răng, đảm bảo chức năng thần kinh và sự đông máu bình thường. Mỗi ngày trẻ cần 500-600mg canxi. Chất này có nhiều trong sữa, các loại tôm, cua, cá, trai, ốc... Phot pho có nhiều trong các loại cây ngũ cốc. Muốn phòng chống bệnh còi xương ở trẻ, ngoài việc ăn uống đầy đủ, phải cho trẻ ra ngoài trời tắm nắng vào buổi sáng. Sắt có nhiều trong thức ăn động vật như: Tim, gan, thận, đậu, đỗ và các loại rau có màu xanh thẫm. Kẽm có nhiều trong thức ăn động vật như thịt, cá,

trai, hến, sò huyết. Ngoài ra, các chất xơ giúp đưa nhanh chất thải ra khỏi đường tiêu hoá, phòng chống táo bón. Chất này có nhiều trong rau xanh và quả chín.

Trẻ 1-3 tuổi cần uống mỗi ngày 1-2 lít nước. Nên uống nước đun sôi để nguội, nước quả, nước rau luộc... không nên uống nước ngọt có ga. Điều quan trọng hơn nữa là các bữa ăn phải đa dạng trong cách chế biến, không nên áp dụng nấu cho trẻ cùng một loại thức ăn trong thời gian dài, và nếu cứ xay thức ăn bằng máy sinh tố cho trẻ trên 1 tuổi thì không còn phù hợp. Bữa ăn nên nấu từng bữa, không nên nấu một lần rồi hâm lại nhiều lần trong ngày. Ngoài ra cần phải giữ gìn cho trẻ hạn chế mắc bệnh viêm họng, ho, sổ mũi, nóng sốt, tiêu chảy chính là nguyên nhân khiến trẻ bị suy dinh dưỡng.

Bạch Mai (Biên soạn)

“CAI NGHIỆN THUỐC LÁ CẦN PHẢI KIÊN TRÌ, BỀN BỈ”

Đó là lời tâm sự của anh Lò Văn Mười, bản Én Nọi, xã Mường Than, huyện Than Uyên về hành trình cai nghiện thuốc lá, thuốc lào của mình. Anh luôn tự nhắc nhở bản thân phải luôn kiên trì, bền bỉ không được phép tái nghiện thuốc lá.

Đã nói không với thuốc lá được 13 năm, đến giờ khi nhìn thấy thuốc lá anh chỉ còn cảm thấy bản thân đã làm một việc không những ảnh hưởng sức khỏe cho chính mình mà còn làm ảnh hưởng đến những người xung quanh và hao tổn kinh tế. Được anh chia sẻ về quá trình cai thuốc lá chúng tôi mới biết rằng, để làm được

Anh Mười truyền PCTHTL cho Nhân dân

điều đó anh đã đấu tranh vượt qua chính bản thân. Anh Mười cho biết: “Tôi hút thuốc lá, thuốc lào từ khi mới học lớp 8, cái tuổi thích học đòi, khám phá, thấy bạn bè hút thuốc lá cũng tập tành theo để chứng tỏ mình đã “lớn”. Ban đầu chỉ là một, hai điếu chơi chơi, dần dần có khi hết cả bao thuốc lá mỗi ngày. Cứ thế tôi đã có 14 năm thâm niên hút thuốc lá, đi kèm với đó là sức khỏe cũng có sự thay đổi. Tôi thấy mình hay bị ho, tức ngực, răng cũng đổi màu... Đến khi xây dựng gia đình, rồi có con tôi mới cảm thấy việc hút thuốc của mình không những ảnh hưởng tới sức khỏe

của chính bản thân mà còn ảnh hưởng đến những người xung quanh, đặc biệt là vợ và đứa con nhỏ chưa đầy 1 tuổi. Với quyết tâm từ bỏ thuốc lá, hàng ngày, tôi sắp xếp cho mình giờ giấc sinh hoạt, cố gắng để quên đi những cơn thèm thuốc lá. Bên cạnh đó, được vợ thường xuyên động viên, rồi nghĩ đến con nhỏ, đến tác hại của thuốc lá gây ra, đã tiếp thêm động lực để tôi từ bỏ thuốc lá, thuốc lào. Những ngày đầu quyết tâm từ bỏ thuốc lá trong người cũng cảm thấy bứt rứt, khó chịu, dễ cáu gắt, khó để tập trung vào công việc. Sau khi cai nghiện thuốc lá, sức khỏe tốt hơn so với trước đây, đồng thời cũng tiết kiệm cho vợ, con một số tiền để chi phí việc khác. 13 năm nay, tôi đã từ bỏ hoàn toàn thuốc lá, cho dù bạn bè có "mời" tôi cũng kiên quyết không hút. Tôi cũng nhắc nhở và khuyên mọi người không nên hút thuốc nhất là ở những nơi tập trung đông người sẽ làm ảnh hưởng tới sức khỏe những người xung quanh". Từ kinh nghiệm bản thân, anh luôn chia sẻ, nhắc nhở bạn bè, những người xung quanh mình và những người nghiện hút thuốc lá không nên hút thuốc lá nữa. Vì một điều đơn giản là bảo vệ sức khỏe chính bản thân mình

cũng như bảo vệ sức khỏe cộng đồng.

Lợi ích của việc cai thuốc lá đã rất rõ ràng, thế nhưng việc cai thuốc lá không đơn giản chỉ là việc từ bỏ một thói quen lâu ngày mà cần phải có sự quyết tâm. Để từ bỏ được thuốc lá, mỗi người cần phải biết quý trọng sức khỏe bản thân và những người xung quanh. Việc từ bỏ một thói quen không có lợi cho sức khỏe không phải là vấn đề quá to tát đối với những ai có quyết tâm và biết cố gắng, không lùi bước trước những khó khăn, cám dỗ. Biết nghĩ đến những người thân trong nhà, có trách nhiệm với cuộc sống và hạnh phúc gia đình, đây chính là động lực rất quan trọng để nói không với thuốc lá, góp phần đảm bảo môi trường sống lành mạnh.

Có thể nói, việc hút thuốc lá giống như đang hại chính bản thân mình và những người xung quanh. Nếu mỗi người đều nói không với thuốc lá, chính là góp sức để môi trường sống trong lành, nâng cao chất lượng cuộc sống cho cộng đồng. Hãy từ bỏ việc hút thuốc lá, thuốc lào ngay từ hôm nay, cùng chung tay xây dựng một cộng đồng không có khói thuốc.

Phương Thúy

Hưởng ứng tuần lễ Quốc gia nước sạch và vệ sinh môi trường năm 2022

Sở Y tế tỉnh Lai Châu vừa ban hành văn bản số 843/SYT-NVY tổ chức hưởng ứng Tuần lễ Quốc gia Nước sạch và Vệ sinh môi trường năm 2022. Thực hiện văn bản số 167/MT-SKHC, ngày 26 tháng 4 năm 2022 của Cục Quản lý Môi trường Y tế về việc tổ chức hưởng ứng Tuần lễ Quốc gia Nước sạch và vệ sinh môi trường năm 2022.

Thời gian tổ chức phát động và hưởng ứng tuần lễ Quốc gia nước sạch và vệ sinh môi trường năm 2022 từ ngày 29/4/2022 đến ngày 6/5/2022, có thể kéo dài đến ngày môi trường

Thế giới 5/6/2021 và lồng ghép với các sự kiện và ngày lễ lớn khác như ngày môi trường thế giới, các ngày lễ lớn 30/4 và 1/5 hoặc các ngày lễ hội của địa phương...

Tùy điều kiện cụ thể, các đơn vị chủ động tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tuần lễ Quốc gia Nước sạch và Vệ sinh môi trường năm 2022 một cách thiết thực và tiết kiệm, tránh phô trương, lãng phí, đảm bảo tuân thủ chặt chẽ các quy định về phòng, chống dịch Covid - 19.

Tuần lễ quốc gia Nước sạch và Vệ sinh môi trường năm 2022 có chủ đề "Quản lý, vận

hành, khai thác bền vững công trình cấp nước và vệ sinh nông thôn” với mục đích nâng cao hiểu biết, trách nhiệm, sự tham gia, cam kết của gia đình, cộng đồng, ban, ngành, đoàn thể, tổ chức chính trị xã hội và chính quyền địa phương về tầm quan trọng của việc quản lý khai thác, vận hành công trình cấp nước và vệ sinh nông thôn an toàn, bền vững để bảo vệ sức khỏe, phòng chống dịch bệnh, nâng cao chất lượng cuộc sống, hướng tới mục tiêu phát triển bền vững. Mặt khác, kêu gọi người dân cùng

hành động để người dân có đủ nước sạch và dùng một cách hiệu quả, đảm bảo vệ sinh và thực hành tốt vệ sinh cá nhân, phòng chống dịch bệnh.

Tuần lễ sẽ diễn ra các hoạt động chính như: Tuyên truyền, phổ biến rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng (báo chí, phát thanh, truyền hình...), treo biểu ngữ, áp phích, phân phát tài liệu, tờ rơi với mục tiêu, nội dung về cấp nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn ở địa phương...

Nguyễn Hằng

+ Đại hội Chi đoàn Sở Y tế lần thứ VII, nhiệm kỳ 2022-2024

Chiều ngày 23/4, tại hội trường tầng 3 Bệnh viện Đa khoa tỉnh đã diễn ra Đại hội Chi đoàn Sở Y tế lần thứ VII, nhiệm kỳ 2022-2024. Tham dự Đại hội có BSKL. Nguyễn Thị Hương - UVBTV Đảng ủy, Phó Giám đốc Sở Y tế, đại diện lãnh đạo Công đoàn Ngành Y tế, Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Phổi tỉnh, Bệnh viện Y học Cổ truyền tỉnh, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh cùng 25 đoàn viên, thanh niên.

Nhiệm kỳ qua, công tác giáo dục truyền thống của tuổi trẻ Chi đoàn Sở Y tế đã có nhiều hoạt động thiết thực như: Hưởng ứng các phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn” nhân ngày thương binh, liệt sĩ 27/7; tham gia lễ thấp nển tri ân các anh hùng, liệt sĩ tại Đài tưởng niệm; tổ chức thăm hỏi, động viên và trao quà cho các gia đình chính sách, gia đình có công với cách mạng vào các dịp lễ, tết... Thông qua các hoạt động này nhằm giáo dục lòng yêu nước, khơi dậy tình cảm và ý thức trách nhiệm của thanh niên trong việc bảo vệ chủ quyền, lãnh thổ, vùng biển thiêng liêng của Tổ quốc. Các đoàn viên trong Chi đoàn tích cực tham gia các hoạt động kỷ niệm các ngày lễ lớn của dân tộc, của tỉnh và của Ngành Y tế như: Ký kết không vi

phạm trật tự an toàn giao thông, sử dụng pháo nổ trong dịp tết Nguyên Đán; xây dựng cơ sở y tế “Xanh - Sạch - Đẹp”; thay đổi phong cách thái độ hướng tới sự hài lòng của người bệnh; tích cực tham gia lực lượng tự vệ tại cơ quan, đơn vị và đặc biệt là chủ động, tích cực trong công tác phòng, chống Covid-19...

Phát biểu chỉ đạo Đại hội, BSKL. Nguyễn Thị Hương - UVBTV Đảng ủy, Phó giám đốc Sở Y tế đánh giá cao những kết quả mà Chi đoàn đã đạt được trong thời gian qua. Để thực hiện nhiệm vụ trong thời gian tới, Chi Đoàn cần thực hiện tốt những nội dung sau: Mọi hoạt động của tổ chức đoàn, đoàn viên thanh niên phải luôn hướng tới mục tiêu xây dựng tổ chức Đoàn vững mạnh; hành động phải luôn đi đầu trong thực hiện phong trào thi đua yêu nước, làm nổi bật vai trò của đoàn viên, thanh niên, lực lượng thanh niên trí thức của đơn vị; thực hiện tốt Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII...

Đại hội đã bầu ra Ban chấp hành Chi đoàn nhiệm kỳ 2022-2024 gồm 5 đồng chí. Đồng chí Nguyễn Văn Mười được bầu làm Bí thư chi Đoàn Sở Y tế.

Ngọc Châm

+ HỘI CỤU CHIẾN BINH SỞ Y TẾ ĐẠI HỘI LẦN THỨ III NHIỆM KỲ (2022 - 2027)

Sáng ngày 28/4, Hội Cựu Chiến binh Sở Y tế tổ chức Đại hội lần thứ III, nhiệm kỳ 2022 - 2027. Tới dự và chỉ đạo Đại hội có Đồng chí Nguyễn Khắc Duyệt - Chủ tịch Hội Cựu chiến binh Khối các cơ quan và Doanh nghiệp tỉnh cùng toàn thể hội viên Hội Cựu chiến binh Sở Y tế.

Trong nhiệm kỳ qua, Hội Cựu chiến binh Sở Y tế luôn coi trọng công tác giáo dục chính trị tư tưởng, kịp thời tuyên truyền, quán triệt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, Điều lệ Hội Cựu chiến binh Việt Nam cho cán bộ, hội viên. Hàng năm, 100% hội viên đạt lao động tiên tiến, trong đó nhiều đồng chí được tặng danh hiệu chiến sĩ thi đua cấp cơ sở và được tặng Bộ Y tế, Bằng khen của UBND tỉnh, Hội CCB tỉnh và giấy khen của Hội CCB Khối các cơ quan và Doanh nghiệp tỉnh. Đặc biệt, trước những diễn biến phức tạp của dịch bệnh COVID-19, Ban Chấp hành Hội CCB Sở Y tế nỗ lực phấn đấu thể hiện rõ vai trò trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ. Nêu cao tinh thần tiên phong của Bộ đội Cụ Hồ các Hội viên đã tình nguyện tham gia hỗ trợ thành phố Hồ Chí Minh và tỉnh Bình Dương chống dịch COVID-19. Đồng thời, các hội viên tích cực tham gia thực hiện công tác phòng, chống dịch COVID-19 trên địa bàn tỉnh, góp phần thực hiện hiệu quả

công tác chăm sóc sức khỏe của Nhân dân.

Phát biểu chỉ đạo tại Đại hội, Đồng chí Nguyễn Khắc Duyệt - Chủ tịch Hội Cựu chiến binh Khối các cơ quan và Doanh nghiệp tỉnh nhấn mạnh: Trong nhiệm kỳ 2017 - 2022, Hội Cựu chiến binh Sở Y tế luôn làm tốt công tác tuyên truyền, vận động cán bộ, hội viên phát huy bản chất truyền thống “Bộ đội cụ Hồ” gương mẫu thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, tích cực thực hiện hoàn thành tốt công tác chuyên môn, phấn đấu xây dựng tổ chức Hội trong sạch vững mạnh và thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của ngành Y tế. Nhiệm kỳ tới, đề nghị hội viên Hội CCB Sở Y tế tiếp tục xây dựng tập hợp, vận động, cán bộ, hội viên thực hiện tốt mối đoàn kết trong Hội. Bám sát và cụ thể hóa Nghị quyết lãnh đạo của BCH Đảng bộ Sở Y tế về công tác CCB. Luôn đổi mới nội dung, phương pháp hoạt động sao cho phù hợp với tình hình hiện nay. Cán bộ, hội viên phải thật sự gương mẫu từ lời nói cho đến hành động để cho cán bộ, nhân viên trong cơ quan học tập và noi theo...

Đại hội đã bầu Chủ tịch, 02 Phó Chủ tịch khóa mới và bầu đoàn đại biểu đi dự Đại hội cấp trên gồm 7 đồng chí. Đồng chí Trần Đỗ Kiên - Giám đốc Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh được bầu giữ chức vụ Chủ tịch Hội.

Nguyễn Hằng - Nguyễn Thúy

+ TĂNG CƯỜNG GIÁM SÁT BỆNH VIÊM GAN CẤP TÍNH KHÔNG RÕ NGUYÊN NHÂN

Ngày 06/5/2022, Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương (Bộ Y tế) có văn bản về việc Tăng cường giám sát bệnh viêm gan cấp tính không rõ nguyên nhân.

Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương đề nghị Sở Y tế các tỉnh, thành phố, chỉ đạo các đơn vị liên quan Tăng cường giám sát các trường hợp

ngghi ngờ viêm gan cấp tính không rõ nguyên nhân trong cộng đồng cũng như các cơ sở khám, chữa bệnh. Lấy mẫu bệnh phẩm của các trường hợp nghi ngờ viêm gan cấp tính không rõ nguyên nhân và gửi về Viện vệ sinh dịch tễ Trung ương để xét nghiệm. Tăng cường các biện pháp phòng, chống bệnh viêm gan vi

rút nói chung, bao gồm: Phòng, chống bệnh viêm gan lây theo đường tiêu hoá, tăng cường tiêm vắc xin viêm gan vi rút B cho trẻ em. Hàng tuần, thực hiện báo cáo kết quả giám sát, lấy mẫu các trường hợp nghi ngờ viêm gan cấp tính không rõ nguyên nhân gửi về Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương.

Theo thông tin cập nhật từ Tổ chức Y tế Thế giới, tính đến ngày 03/5/2022, thế giới đã ghi nhận 228 trường hợp trẻ bị viêm gan cấp tính không rõ nguyên nhân tại 20 quốc gia thuộc khu vực châu Âu, Đông Nam Á, Tây Thái Bình Dương, trong đó, đã có 4 trường hợp tử vong. Bệnh xảy ra ở trẻ từ 1 tháng tuổi đến 16 tuổi, hầu hết bệnh nhi hồi phục hoàn toàn. Tuy

nhien, có một số trường hợp chuyển nặng, gần 10% các trường hợp phải ghép gan. Các trường hợp được xác định là viêm gan cấp tính nêu trên có biểu hiện đau bụng, tiêu chảy, nôn mửa và men gan tăng cao rõ rệt.

Đa số các trường hợp được báo cáo đều không bị sốt và không phát hiện nhiễm các loại virus phổ biến gây viêm gan virus cấp tính (virus viêm gan A, B, C, D và E). Tổ chức Y tế Thế giới, Trung tâm Phòng chống và kiểm soát dịch bệnh châu Âu cho biết, hiện nguyên nhân chính xác gây viêm gan ở những bệnh nhi này vẫn chưa được tìm ra và các cuộc điều tra đang được diễn ra. Tuy nhiên, các trường hợp mắc xảy ra tại những nơi lưu hành cao virus Adeno.

Hồng Thơm

Khảo sát, đánh giá kết quả triển khai hoạt động do JICA tài trợ

Ngày 28 - 29/4, Đoàn công tác của Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tại Việt Nam do ông Shobayashi Tokuaki, chuyên gia JICA, cố vấn về chính sách tại Bộ Y tế làm trưởng đoàn làm việc với Sở Y tế để khảo sát các trang thiết bị, vật tư trong các gói hỗ trợ của JICA, đánh giá kết quả triển khai các hoạt động khảo sát nâng cao năng lực tiêm chủng phòng, chống đại dịch COVID-19 và tính bền vững của trang thiết bị được tổ chức JICA tài trợ.

Trong những năm qua, nhờ có sự hỗ trợ từ Dự án JICA đã nâng cao kỹ năng tiêm chủng an toàn COVID-19; xử lý sốc phản vệ sau tiêm chủng; truy vết, giám sát, phân luồng; kỹ thuật lấy mẫu tại tỉnh Lai Châu. Dự án đã thúc đẩy sự hiểu biết sâu sắc hơn về đại dịch COVID-19 và tiêm chủng an toàn cho phần lớn đồng bào các dân tộc trên địa bàn tỉnh Lai Châu bằng nhiều ngôn ngữ. Nâng cao năng lực tiêm chủng COVID-19 sớm nhất cho nhân lực chủ chốt ngành Y tế và lực lượng phòng chống dịch. Đặc biệt là khả năng tiêm chủng vắc xin

phòng COVID-19 trên địa bàn tỉnh Lai Châu, nhất là y tế tuyến cơ sở trong việc chủ động triển khai hiệu quả, an toàn công tác tiêm chủng trên diện rộng.

Đến thời điểm hiện nay các điểm tiêm chủng tại tỉnh đã được trang bị các thiết bị thiết yếu đảm bảo theo quy định tại Quyết định 3518/QĐ-BYT. Toàn tỉnh nhận thêm 850 danh mục trang thiết bị cần thiết đã được phân bổ cho các điểm tiêm chủng trên địa bàn toàn tỉnh. Qua hoạt động hỗ trợ của dự án đã giúp 86,2% các điểm tiêm chủng trên địa bàn tỉnh đã được trang bị đủ các thiết bị, thiết yếu phục vụ chuyên môn đảm bảo an toàn tiêm chủng theo quy định hiện nay. Các trường hợp phản ứng bất lợi sau tiêm chủng đều được xử lý kịp thời, không ghi nhận trường hợp tử vong sau tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19. Về công tác đào tạo, tổ chức tập huấn 19 lớp cho tổng số 570 học viên về công tác tiêm chủng vắc xin COVID-19 nói riêng và công tác tiêm chủng khác trên toàn tỉnh nói chung. Tình hình dịch COVID-19 tại Lai Châu luôn trong trạng thái ổn

định, các ca bệnh, ổ dịch được được điều tra, truy vết thần tốc, tiến hành lấy mẫu, phân luồng xử lý khoanh vùng dập dịch theo quy định.

Tuy nhiên, trong quá trình triển khai còn gặp một số khó khăn như: Vắc xin phòng COVID -19 là loại vắc xin hoàn toàn mới, nhiều người dân còn hoài nghi về tính an toàn của vắc xin và có các phản ứng phụ có thể xảy ra nên một số người còn e ngại khi quyết định tham gia tiêm vắc xin; thiếu máy tính nhập hệ thống tiêm chủng trong công tác cập nhập dữ liệu tiêm (nhập 4 bước theo quy định); thiếu tủ lạnh bảo quản vắc xin. Trong thời gian tới,

Ngành y tế mong tiếp tục nhận được sự hỗ trợ từ JICA để khắc phục những khó khăn trên.

Qua khảo sát tại Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Trạm Y tế Giang Ma, Trung tâm Y tế Tam Đường, Đoàn đánh giá cao hiệu quả sử dụng các trang thiết bị do JICA tài trợ của các đơn vị. Trong thời gian tới JICA tiếp tục quan tâm hỗ trợ Lai Châu trong công tác đào tạo, tập huấn chuyên môn, hỗ trợ kinh phí cho tỉnh trong công tác Chăm sóc sức khỏe cộng đồng nói chung, công tác phòng chống dịch bệnh và tiêm chủng trên địa bàn tỉnh Lai Châu nói riêng.

Nguyễn Hằng - Nguyễn Thúy

HỘI THẢO PHỐI HỢP LIÊN NGÀNH ĐỂ GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ SUY DINH DƯỠNG TRẺ DƯỚI 5 TUỔI; LỒNG GHÉP GIỚI, CHIA SẺ SÁNG KIẾN CẢI THIỆN DINH DƯỠNG TRẺ EM

Sáng 29/4, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh phối hợp với tổ chức Plan tại Lai Châu tổ chức Hội thảo “Về phối hợp liên ngành để giải quyết vấn đề suy dinh dưỡng trẻ dưới 5 tuổi; lồng ghép giới, chia sẻ sáng kiến cải thiện dinh dưỡng trẻ em”. Tham dự có BSCKI. Phan Thị Thu Hương - Phó Giám đốc Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, đại diện tổ chức Plan, Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Hội Liên hiệp phụ nữ các huyện, thành phố, lãnh đạo TTYT các huyện, thành phố, Trạm Y tế 10 xã dự án tại 2 huyện Sìn Hồ, Phong Thổ và các cán bộ Plan làm việc tại Lai Châu.

Hội thảo đã trình bày báo cáo tóm tắt kết quả triển khai các mục tiêu Chiến lược Quốc gia về dinh dưỡng trên địa bàn tỉnh; kết quả triển khai Dự án “Tăng cường Chăm sóc và phát triển trẻ thơ toàn diện đáp ứng về giới” tại Lai Châu giai đoạn 2019 -2021 do tổ chức Plan tài trợ. Theo đó, giai đoạn 2019 - 2021 đã triển khai các can thiệp phòng, chống suy dinh dưỡng trẻ em và đạt được một số kết quả:

Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân giảm từ 20,35% năm 2019 xuống 18,71%, năm 2021; tỷ lệ SDD thể thấp còi giảm từ 27,98% năm 2019 xuống còn 25,86% năm 2021; tỷ lệ trẻ từ 6-60 tháng tuổi được uống Vitamin A hàng năm đạt trên 96%; 100% phụ nữ mang thai được tư vấn về dinh dưỡng và sử dụng viên sắt đa vi chất; tổ chức Hội nghị tại tỉnh với 43 đại biểu tham dự; tập huấn TOT cho cán bộ y tế huyện, xã trong và ngoài dự án về 1.000 ngày đầu đời của trẻ; hỗ trợ giám sát triển khai hoạt động về chăm sóc 1.000 ngày đầu đời của trẻ tại 10 xã dự án thuộc 2 huyện Phong Thổ, Sìn Hồ và 5 huyện ngoài dự án (Than Uyên, Tân Uyên, Tam Đường, Nậm Nhùn, Mường Tè); có 5.786 lượt trẻ đã được khám sàng lọc, lập danh sách từ 0-24 tháng tuổi, trẻ dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng thể nhẹ cân và thấp còi tại bản; truyền thông về thực hành dinh dưỡng, cách chăm sóc trẻ nhỏ dưới 24 tháng tuổi, cách tự chăm sóc về dinh dưỡng, chế độ nghỉ ngơi cho phụ nữ mang thai...

Tại Hội thảo, các đại biểu đã trình bày tham luận, chia sẻ kinh nghiệm, giải pháp

nâng cao chất lượng phối hợp giữa các ngành trong giải quyết vấn đề suy dinh dưỡng trẻ dưới 5 tuổi; chia sẻ kinh nghiệm, sáng kiến cải thiện dinh dưỡng trẻ em trong Cuộc vận động Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch; giải pháp nhằm tăng cường sự tham gia, phối hợp của các

ngành, các tổ chức trong hỗ trợ cho cha mẹ nhất là người dân tộc thiểu số chăm sóc và phát triển trẻ em.

Đây là hoạt động ý nghĩa, góp phần giúp trẻ thơ phát triển toàn diện, giảm tỷ lệ suy dinh dưỡng ở trẻ em tại tỉnh ta./.

Ngọc Châu

Sớm hoàn thiện các giải pháp “làm sạch” dữ liệu tiêm chủng

Sáng 26/4, liên Bộ Y tế - Bộ Công an tổ chức Hội nghị trực tuyến quán triệt việc “làm sạch” dữ liệu tiêm chủng COVID-19 và hướng dẫn triển khai các nhiệm vụ của Tổ công tác triển khai Đề án 06 kết nối đến hơn 11.000 điểm cầu trên toàn quốc. Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thanh Long, Trung tướng Nguyễn Duy Ngọc, Thứ trưởng Bộ Công an, Tổ phó thường trực Tổ triển khai Đề án 06 của Chính phủ chủ trì hội nghị. Tại điểm cầu UBND tỉnh Lai Châu, BSCKII. Nguyễn Thế Phong - Phó Giám đốc Sở Y tế chủ trì Hội nghị.

Theo thông tin của Bộ Y tế đến ngày 25/4, cả nước đã tiêm hơn 212,6 triệu mũi vaccine COVID-19. Tuy nhiên, khoảng 7,6 triệu mũi chưa được nhập lên hệ thống. Bên cạnh đó, trong số hơn 73,4 triệu người có Căn cước công dân/Chứng minh nhân dân (CCCD/CMND), còn 43.491.814 mũi tiêm đã xác minh nhưng còn sai thông tin gồm mã số định danh, ngày sinh, họ tên và thông tin khác. Với hơn 8,8 triệu người không có CCCD/CMND hoặc sai định dạng CCCD/CMND, 3.364.726 mũi tiêm không xác định được với cơ sở dữ liệu về quốc gia về dân cư.

Phát biểu tại hội nghị, Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thanh Long cho biết, thời gian qua với sự giúp đỡ của Bộ Công an, Bộ Thông tin và Truyền thông và một số đơn vị liên quan, Bộ Y tế đã tích cực triển khai được dữ liệu phần mềm tiêm chủng quốc gia. Phần mềm đã phát huy hiệu quả, tuy nhiên trong thực tiễn triển

khai cũng nảy sinh nhiều vấn đề và còn những hạn chế nên kết quả cũng chưa đạt được như mong muốn.

Theo Bộ trưởng, mặc dù các Bộ nhiều lần chỉ đạo đẩy mạnh việc cập nhật phần mềm tiêm chủng nhưng vẫn còn hơn 43 triệu mũi tiêm mà chưa đồng bộ được vấn đề tiêm chủng với dữ liệu dân cư quốc gia. “Vẫn còn những thông tin chúng ta nhập vào còn thiếu, chưa phù hợp, chưa đúng và chưa đảm bảo được việc liên thông dữ liệu này. Đây chính là khó khăn, hạn chế không chỉ của các địa phương mà còn Trung ương” - Bộ trưởng Nguyễn Thanh Long nêu rõ.

Bộ trưởng Nguyễn Thanh Long nêu rõ, việc liên thông dữ liệu, xác thực các thông tin không những chỉ phục vụ cho việc tiêm chủng COVID-19 có ý nghĩa mà còn có lợi ích, ý nghĩa quan trọng về lâu dài khi triển khai những ứng dụng khác như: Quản lý sức khỏe toàn dân. Bởi muốn quản lý sức khỏe thì phải thông qua hệ thống liên thông dữ liệu mới có thể quản lý được. Vì vậy, Bộ trưởng cho rằng thời gian tới cần đẩy nhanh tiến trình ứng dụng công nghệ thông tin, đẩy nhanh việc chuyển đổi số với Ngành Y tế như khám, chữa bệnh không dùng sổ y bạ giấy mà dùng bệnh án điện tử...

“Hiện nay tốc độ tiêm vaccine COVID-19 cho trẻ 5 - dưới 12 tuổi rất chậm, được khoảng gần 1 triệu mũi tiêm mặc dù đã triển khai hơn nửa tháng. “Chúng ta còn rất ít thời gian nên cần phải đẩy nhanh tốc độ tiêm chủng” - Bộ trưởng Nguyễn Thanh Long cho biết./.

Nguyễn Hằng - Nguyễn Thúy

Đoàn Công tác JICA tại Việt Nam khảo sát, đánh giá kết quả triển khai hoạt động do JICA tài trợ tại Trung tâm Y tế huyện Tam Đường
Ảnh Nguyễn Thúy

Cán bộ Trạm Y tế xã Giang Ma (Tam Đường) khám sàng lọc trước tiêm vắc xin phòng Covid-19 cho trẻ từ 5 đến 11 tuổi

Ảnh Nguyễn Thúy

Cán bộ Dân số - KHHGD thị trấn Tam Đường tuyên truyền về tác hại tảo hôn và kết hôn cận huyết thống tại trường THCS Thị trấn

Ảnh Nguyễn Hằng